

OSCHNAĆ (27) *vb pf*

o jasne.

inf oschnąć (2). ◇ *fut 3 sg* oschnie (9). ◇ *3 pl* oschną (2). ◇ *praet 3 sg m* osehł (3), oschnął (2); osehł *BibRadz*; oschnął *RejZwierc*; osehł : oschnął *RejAp* (2:1). *f* oschła (1). ◇ *3 pl subst* oschły (4), oschnęły (1) *LubPs*. ◇ *plusq 3 sg m* osehł był (1). ◇ *imp 3 sg* niech oschnie (1). ◇ *con 3 sg m* by osehł (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI i XVIII w.

Stać się suchym, wyschnąć, pozbyć się wilgoci; (ex)siccari Vulg; arescere PolAnt (27) : Pfa parfzywego krwią wołową świeżą vleczy, gdi iuz na nim krew ofchnie omywfyzy ługiem zafię krwią mazać. *FalZioł* IV 5c, V 117v; Y otworzywfyzy Noe dách Korabiá wyglądnął y vzrzał iż ofechł był wierzch ziemie. *Leop Gen* 8/13; *BibRadz Gen* 8/13; Egipcianie dowodzili tym iż v nich kráiná ciepleyfa/ przeto rychley ofchła po powodzi *BielKron* 8v; potym námaż mu [koniowi] nogi od kopytá aż do połbokow/ ták że niech ofchnie sierść ná nim *SienLek* 190v, 64, 148, 190v; *Strum* D2; ták ifz mu fię/ iáko mowi S. Dawid/ lzy iego chlebem ftawály wnocy y we dnie/ á iągody iego nigdy nieofchły *SkarŻyw* 291.

W połączeniu szeregowym (1): Thrcziná y fitowie powiędná/ obnaży fie łożyfko potokowe od ftoku fwego: y kázde ofianie wilgotne ofchnie/ wwiędnie/ y nie będzie [omnis sementis irrigua siccabitur, arescet et non erit]. *Leop Is* 19/7.

Fraza: bibl. »oschły wody« = *opadły wody [szyk zmienny]* (2): Y wypuścił Kruká/ kthory wyfzedfzy záfię fię wrocił/ aż wody ofchły [arescerent aquae] ná ziemi. *BibRadz Gen* 8/7, *Gen* 8/13.

W przen (13) : Lácnieyc fie wždy ofufzyć/ choć kto zmoknie w wodzie. Ale kto fie w niecnocie/ po wfyzy ochynie/ Iuz ten nigdy nie ofchnie/ iuz ták mokro zginie. *RejZwierc* 68v, A5v; Támże potym Ian fwięthy piłze/ iáko widział onego márnego fmká iáko ofchnął waláiąc fie ná piásku/ y iáko zemdlona ieft moc iego. *RejAp* BB4, 104v, 105v, 106; Nádzieią Noe ofchnął z okrętem ná wyfokich gorach gdy gołębiczkę z okrętu wypuścił [...]/ thedy iż chociay wiára pływá/ iednák przedfię nadzieią ofufzon. *RejZwierc* 129; A owi zasię ktorzy przywiedli byli nahak Rptą, ani zto animuszu miec będą, aby nie dawszy pierwszemu oschnąć znowu co zasię (mogli) wwielu *ActReg* 135; [Pibrak záfię drugi Pośel inřzą drogą iechał [...]: iednák gdy [...] wzięł pewną fprawę że iuz Polacy koniecznie ná tym fą iákoby innego Pána obráli/ nie doieždźáiąc do Polfki ták z onemi pieniádzmi y pośelřtwem ofchnął. *BielKron* 1597 721 (*Linde*)].

Frazy: [»jeszcze inkaust [na czym] nie osehł«: jeszcze inkaust na przywilejach na unią uczyniony nie osehł *PismaPolit* 353.]

»oschły oczy« [szyk zmienny] (3): Mnięc wiecznie nie ofchną oczy Sercze dobrze nie wyskoczy Czo o tym pomyflę sobie Nie fmiem weyrzeć woczy tobie *RejJóz* G8; *LubPs* B5; Ale ty plákác nie będźiefz/ boć iuz ofchły oczy/ Iuz fię gorąca lzá z głowy zá lzá nie potoczy. Iużeř w liczbie nieřmiertelnych duchow *KlonŻal* D4.

Zwroty: »nie oschnąć z potu« = *stale uciążliwie pracować* (1): Iák ośiel chłopek nigdy bez kłopotu/ Nie ofchnie z potu. *KlonFlis* C4.

»na Wiśle [= w czasie wylewu wiosennego] oschnąć« (1): Młynarz gdy ná wiśle oŃchnie prze niedoyźrzenie łwe/ álbo co tákiego przypádnie/ coby łam mogł zrobić/ nie ma mu tego Vrzędnik pomagać ludźmi. *GostGosp* 60.

Formacje współrdzenne cf SCHNAĆ.

Cf OSCHŁY, OSCHNIENIE

MŚ